

دربی اقدام توهین آمیز رئیس جمهور فرانسه صادر شد

پیام مقام معظم رهبری خطاب به جوانان فرانسه

گروه سیاست: اظهارات امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه در تأیید کاریکاتور توهین‌آمیز به پیامبر اسلام صلوات‌الله‌علیه‌وآله، باعث خشم مسلمانان در سرتاسر جهان شده است. به همین علت حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی...

صفحه ۲

شنبه ۱۰ آبان ۱۳۹۹ • ۱۴ ربیع‌الاول ۱۴۴۲ • ۳۱ اکتبر ۲۰۲۰

تترها

این خبر به دلیل انتظار برای آخرین گزارش‌ها فقط در سایت روزنامه شرق منتشر شده است

احتمال افزایش آمار تلفات در زلزله ترکیه

صفحه ۱۰

دست رد هاشمی و جهانگیری به پیشنهاد کارگزاران

صفحه ۲

تراژدی ایرانی در کانال مانش

صفحه ۹

مرگ قاضی حداد بر اثر کرونا

صفحه ۳

مدال‌های پر در در سر خاتمی

صفحه ۱۱

بیانیه تند جامعه مدرسین علیه کمال حیدری

صفحه ۳

حرف اول

نقش احزاب ثالث در انتخابات آمریکا

کوروش احمدی - تحلیلگر دیپلماسی

انتخابات ریاست‌جمهوری ایالات متحده، ابعاد مختلفی دارد که از امروز در سه شماره متوالی «شرق»، به آن خواهیم پرداخت. انتخاباتی که این هفته در آمریکا برگزار می‌شود، از بسیاری جهات برای این کشور و جامعه بین‌المللی، از جمله مقررات خاص خود انتخابات ریاست‌جمهوری در آمریکا یکپدگی‌های انتخابات پیش‌بینی‌های مشابه در ۲۰۱۶ از درست‌درنیامدن پیش‌بینی‌های مشابه در ۲۰۱۶ سایه خود را بر این انتخابات نیز گسترانیده است. دشواری پیش‌بینی نتایج این انتخابات ریشه در پیچیدگی‌های انتخابات ریاست‌جمهوری در آمریکا دارد. یکی از دلایل این دشواری نقش کاندیداهای ثالث در این انتخابات است. برخلاف تصور بسیاری، رقابت در این انتخابات منحصر به کاندیداهای دو حزب اصلی نیست. از آنجاکه انتخابات در آمریکا اساسا ایالتی است و هر ایالت بر مبنای قوانین و مقررات خاص خود انتخابات را سازمان می‌دهد و برنده آرای اکثرال خود را معین می‌کند، امکان کاندیداشدن افراد نیز در حوزه اختیارات ایالات است. شرایط کاندیداشدن مطابق قانون اساسی آمریکا ساده است: کافی است که شخص متولد تبعه آمریکا باشد، حداقل ۳۵ سال داشته باشد و ۱۴ سال مقیم آمریکا بوده باشد. علاوه بر این شرایط عمومی، هر ایالتی شرایط خاص خود را برای قراردادن نام افراد در لیست کاندیداهای دارد؛ شرایطی مانند معرفی‌شدن از سوی احزابی که درصدی از آرا را در یک انتخابات پیشین به دست آورده باشند یا جمع‌آوری چند امضا از سوی حامیان به‌اضافه پرداخت مبلغ معینی در هر ایالت به کمیسیون انتخابات.بر چنین اساسی، در انتخابات امسال علاوه بر بایدن و ترامپ، ۳۳ کاندیدای دیگر نیز روی لیست همه یا برخی از ایالت‌ها قرار دارند. در میان آنها حزب لیبرترین و حزب سبز را موقعیت بهتری برخوردارند. کاندیدای لیبرترین در همه ایالات، کاندیدای حزب سبز در ۴۵ ایالت، کاندیدای حزب سوسیالیست و آزادی در ۳۴ ایالت و... در لیست قرار دارند. از بین کاندیداهای ثالث جز زاکری تایلر که در ۱۸۴۸ رئیس‌جمهور شد و جورج والاس که در ۱۹۶۸ آرای اکثرال پنج ایالت جنوبی را به دست آورد، کسی موفقیتی نداشته است.

ادامه در صفحه ۲

شرق روزنامه

جهانگیری به وزیر کشور دستور داد

برخورد با عوامل برگزاری جشن در مشهد

گروه سیاست: معاون اول رئیس‌جمهور به مراسم «اجتماع بزرگ مردمی بیعت با امام عصر» که در مشهد برگزار شد، واکنش نشان داد و از وزیر کشور خواست با عوامل برگزاری آن برخورد کند. در شرایطی که موج جدید ویروس کرونا قربانیان بیشتری می‌گیرد...

صفحه ۳

سال هجدهم • شماره ۳۸۵۲ • ۱۲ صفحه • ۵۰۰۰ تومان

سرمقاله

شلیک به فیل

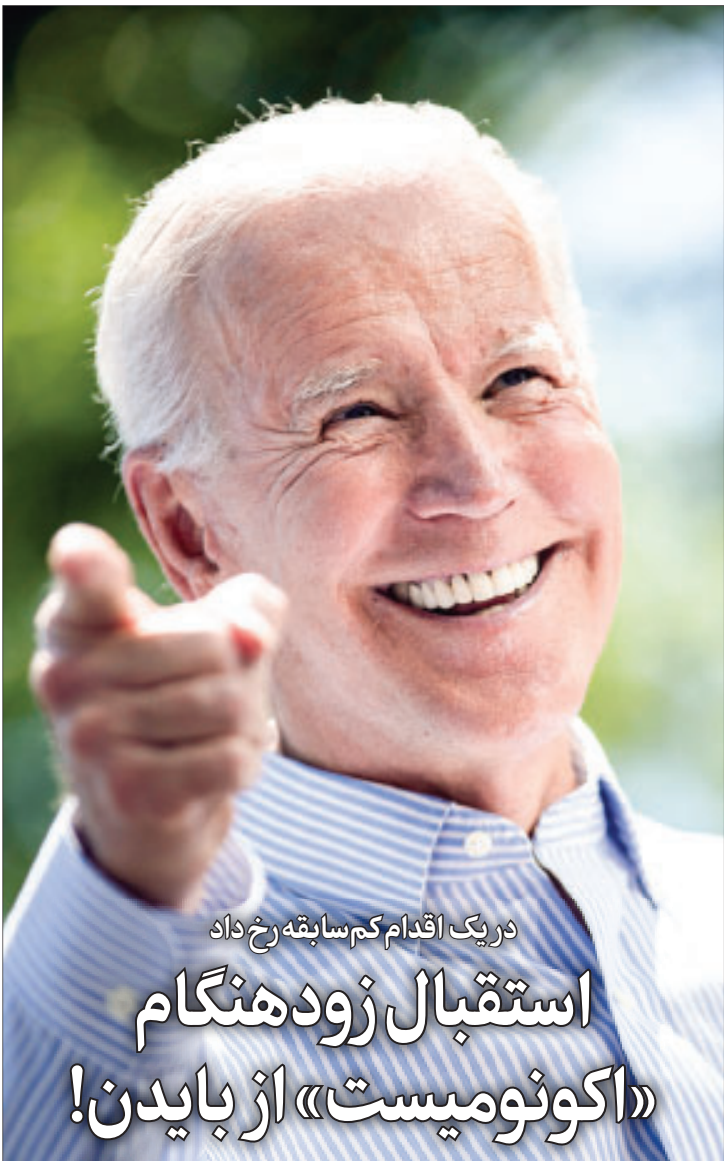
احمد غلامی - سردبیر

چیزی به پایان انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۰ آمریکا باقی نمانده است. انتخاباتی که در آن پیروزی هریک از نامزدهای حزب جمهوری‌خواه و دموکرات صورت‌بندی سیاست بین‌الملل را تغییر خواهد داد. کیرم در این میانه اصولگرایان اصرار بورزند فرقی در پیروزی این نامزدها وجود ندارد. البته این اولین‌بار نیست که این گروه سیاسی برخلاف جامعه آمریکا و جامعه بین‌الملل و کشورهای منطقه‌ای و مردم ایران نظر متفاوتی ارائه می‌دهد. البته غیر از نهادهای رسمی که استراتژی روشن و تعیین‌یافته‌ای در برابر آمریکا دارند، اصولگرایان خاصه فعالان سیاسی و رسانه‌ای آنان بعید است موضع‌گیری‌شان چندان اصیل و جدی باشد. ترامپ به‌جز حامیان داخلی خودش، کشورهای عربی منطقه مانند عربستان، امارات، عمان و اسرائیل در اروپا و جهان حامیان اندکی دارد. اگر حامیان ترامپ را ناسیونالیست‌های یوپولیست آمریکایی بنامیم، با تسامح می‌توانیم حامیان بایدن را وطن‌گرا بنامیم، البته با تعریفی که جورج اورول از وطن‌گرایی و ناسیونالیسم دارد، به‌زعم اورول وطن‌گرایان و ناسیونالیست‌ها این‌گونه‌اند: «منظور من از میهن‌گرایی تعلق خاطر به مکان و شیوه معین بود و باش است که فیرد آن را بهترین در جهان می‌شمارد، ولی درصدد تحمیل آن به دیگران نیست. میهن‌گرایی به سرشت خویش به‌لحاظ نظامی و هم به‌لحاظ فرهنگی تدافعی است. برعکس آن ناسیونالیسم از تلاش برای کسب قدرت جدایی‌ناپذیر است. آماج دائمی هر فرد ناسیونالیست کسب قدرت و اعتبار فرازنده است».

این میهن‌گرایی و ناسیونالیسم را در جریان‌های سیاسی ایران نیز می‌توان ردیابی کرد، البته با تسامح و اغماض. برای آنکه روشن‌تر شود که اورول چه کسانی را ناسیونالیست می‌نامد بخش دیگری از نظراتش را می‌آورم: «ناسیونالیست، کسی است که اندیشه‌هایش فقط و فقط با به‌طور عمده حول محور اعتبارها و ارزش‌های رقیب می‌چرخد، چنین شخصی می‌تواند ناسیونالیست مثبت یا منفی باشد؛ یعنی کسی که انرژی معنوی خود را صرف ارتقا یا خوارشمردن می‌کند، ولی با این همه فکرش مدام پیرامون پیروزی و شکست‌ها و با افتخارات و اهانت‌ها می‌چرخد. تاریخ معاصر از نگاه وی صعود و سقوط مداوم واحدهای بزرگ قدرت است و هر رویدادی که رخ می‌دهد برایش در حکم سندی است که نشان می‌دهد واحد خودی در حال اوج‌گرفتن و فلان رقیب مغفور در معرض سقوط است». آمریکا به‌عنوان دشمن شماره یک اصولگرایان نیز از این قاعده مستثنا نیست. البته اصولگرایان با شیوه سرمایه‌داری آمریکا چندان عنادی ندارند، چراکه از رهگذر همین مخالفت‌ها با آمریکا به سودهای کلانی دست یافته‌اند. درحال حاضر اصولگرایان به‌لحاظ اقتصادی جزء جریان‌های پرنفوذ و قدرتمند اقتصادی‌اند و شاید بتوان بخشی از مخالفت آنان را با آمریکا در همین مخالفت‌های پرمنفعت دید. ازاین‌رو آنان با دنیا هم‌نظر نیستند که پیروزی یکی از نامزدهای انتخاباتی آمریکا صورت‌بندی سیاست بین‌الملل را تغییر خواهد داد. خابور سولانا در وب‌سایت پراجکت‌سیندیکت می‌نویسد: «در انتخابات پیش‌روی آمریکا مسائل بسیاری در خطر است. پیروزی جو بایدن، نوش‌دارو نیست اما پیروزی او این امکان را به وجود می‌آورد که آمریکا به تعهدات خود بازگردد و حلقه میان متحدان اروپایی‌اش را دوباره مستحکم و سیاست خارجی خردمندانه‌تری را پیگیری کند. وقتی ترامپ نامزد حزب جمهوری‌خواه شد، خیلی‌ها پیش‌بینی می‌کردند که او در کمپین انتخاباتی خود از لحن تندش علیه هیلاری کلینتون کم خواهد کرد تا آرای رای‌دهندگان معتدل را نیز به دست آورد، اما این‌گونه نشد. بعد از پیروزی ترامپ هم اغلب می‌گفتند او با نشستن در جایگاه ریاست‌جمهوری توسط جمهوری‌خواهان و کنگره ناچار رفتار آرام‌تری را در پیش خواهد گرفت؛ اما این تحلیل‌ها همه اشتباه از آب درآمد. کار به جایی رسید که اغلب جمهوری‌خواهان او را تأیید می‌کردند و منتقدان با سرسختی کنار گذاشته می‌شدند و فقط عده‌ای کنار ترامپ می‌مانند که جزء بله‌قربان‌کوها بودند». این گفته‌ها بسیار برای ما آشناست و برابمان بار نوستالژیک دارد و ما را به یاد رئیس دولت‌های نهم و دهم می‌اندازد؛ بگذریم، ترامپ با تکیه بر ناسیونالیسم یوپولیستی همه‌چیز را قلع‌وقمع کرد و جلورفت.

ادامه در صفحه ۴

عکس: Gettyimages

در یک اقدام کم‌سابقه رخ داد

استقبال زودهنگام «اکونومیست» از بایدن!

سیاست‌های عوام‌گونه‌ای را اجرا کرده از جمله برخورد عجیب با مهاجران مانند جداکردن فرزندان از مادران در مرزها یا کاهش مالیات‌ها، نادیده‌گرفتن قوانین جهانی و محیط زیستی، با شیوع کرونا و کاهش رونق اقتصاد داخلی نارضایتی‌ها بیشتر و این سیاست‌های عوامانه نیز بلااثر شد. در چهار سال گذشته ترامپ جایگاه آمریکا را به‌عنوان پیشرو در دنیا متزلزل کرده است. افراد و نهادهایی که از دروغ‌ها و قلدری‌های او چشم‌پوشی می‌کنند، متوجه عواقب انتخاب‌شدن او نیستند. در جریان جورج فلوید، او به‌جای درمان جامعه زخم‌خورده، شکاف‌ها را بیشتر کرد. بیش از ۴۰ درصد رای‌دهندگان آمریکا اعتقاد دارند سیاست‌های او بیش از آنکه ناآگاهانه باشد، شیطانی است.بدترین ویژگی ترامپ دروغ‌گوبودن اوست. او برای صداقت اهمیتی قائل نیست. بسیاری از سیاستمداران دویپلوصحبت می‌کنند ولی ترامپ و تیمش داده‌های غیرواقعی ارائه می‌دهند. باندبازی و دروغ‌گویی او نهاده‌ها را در آمریکا تهدید می‌کند. او می‌خواهد از قوه قضائیه به‌عنوان دستگاه انتقام‌جویی علیه مخالفان خود استفاده کند و بدنبال حصر مخالفان خود است. علاوه بر اینها در کاخ سفید پست‌های کلیدی را بین بستگان خود توزیع کرده است و فاجعه‌بارتر آنکه با وجود سوگند رئیس‌جمهور در دفاع از دموکراسی، صحت انتخابات را از پیش زیر سؤال برده تا صرفا با جنجال و اغواگری شانس خود را برای پیروزی در انتخابات افزایش دهد.باندبازی و دروغ‌گویی او سیاست‌گذاری را تحت تأثیر قرار داده است. به شیوع کرونا توجه کنید، این یک فرصت بود تا بتوان آمریکا را متحد کرد. ولی او این فرصت را هم از دست داد و جامعه را دچار دودستگی کرد. او در این مدت به‌جای توجه به راه‌حل‌های واقعی بیشتر به‌ساده‌سازی مسئله پرداخته است.چهار سال دیگر یک رئیس‌جمهور بد مانند ترامپ شکاف‌ها را بیشتر می‌کند. در سال ۲۰۱۶ رای‌دهندگان نمی‌دانستند به چه کسی رای می‌دهند؛ اما الان می‌فهمند که رای به ترامپ رای به دروغ و تفرقه است، رای به تبدیل‌کردن نهادهی‌های عمومی به محافل خصوصی است. در انتخابات پیش‌رو آمریکا بر سر دوراهی شقاوت ازهم‌گسسته بازگرداند. اگر برای ما رایی وجود داشته باشد، این رای متعلق به جو بایدن است.بعد از این مقدمه، مقاله به اشتباهات ترامپ بیشتر اشاره می‌کند. این بخش با تیر سلطان دونالد شروع می‌شود.اگر کرونا نبود شاید ترامپ می‌توانست برنده شود ولی با شیوع این بیماری شانس او برای پیروزی اندک است. در چهار سال گذشته او

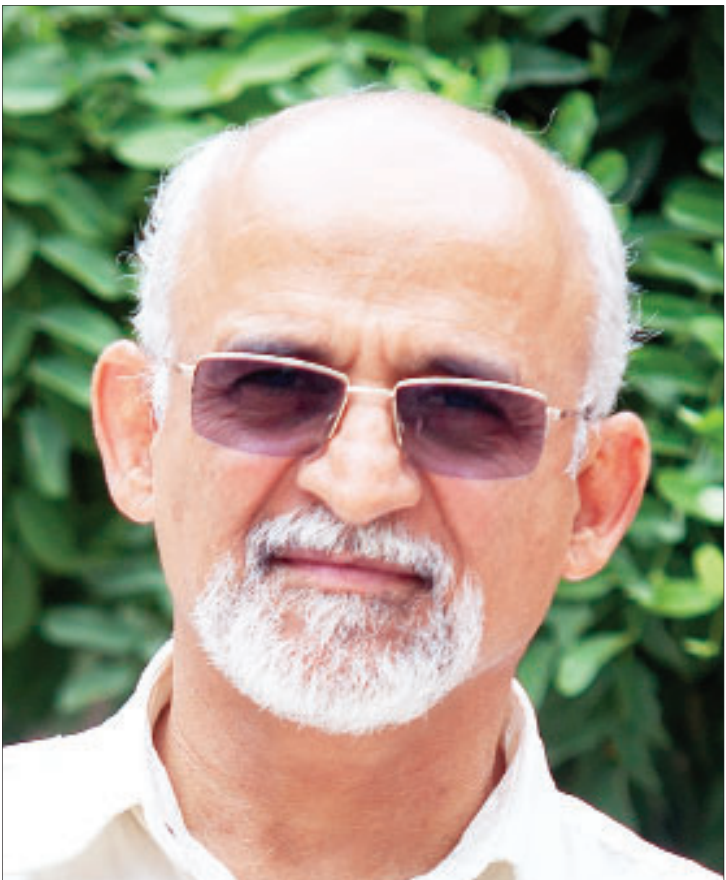
ادامه در صفحه ۲

داوود میدری: هفته‌نامه اکونومیست در شماره ۹ مهر (۳۱ اکتبر) نوشته است اگر اکونومیست می‌توانست در انتخابات آمریکا شرکت کند، رای خود را به جو بایدن می‌داد. این موضع صریح یک نشریه معتبر بین‌المللی و راست‌گرا نشان از شکست ترامپ دارد. اکونومیست تاکنون محتاطانه از جو بایدن دفاع می‌کرد و از حمله آشکار به ترامپ خودداری می‌کرد؛ ولی این‌بار متهورانه و شفاف به ترامپ می‌تازد و تنها راه‌حل ارتقای اقتصاد آمریکا را علنا انتخاب بایدن می‌داند. جهت‌گیری یک نشریه معتبر دست‌راستی به نفع بایدن، نشانه‌ای از گرایش جریان‌های اقتصادی لیبرال به نفع بایدن است که به‌دلیل احساس خطر از سیاست‌های ترامپ عملا به استقبال پیروزی بایدن رفته است. عکس روی جلد مجله این هفته به‌صورت نامدین اشاره به وضعیت کنونی آمریکا دارد: پرچم آمریکا را بر بالای کاخ سفید نشان می‌دهد که پوسیده شده و توان برافراشته‌ماندن را ندارد. در اینجا اهم نکاتی که در سرمقاله اکونومیست که کمتر از سه روز قبل از رای‌گیری منتشر شده است، می‌آید.

دونالد ترامپ ویرانگر نهاده‌ها و ارزش‌های آمریکا، بایدن امید برای بازسازی و ترمیم

نخست به‌صورت ميسوط به تصوير اشتباهي که از ترامپ وجود داشت، پرداخته شده است. در سال ۲۰۱۶ همه تصور می‌کردند جامعه ناراحت و گسسته آمریکا را ترامپ می‌تواند ترميم کند، ولی جامعه آمریکا در ۲۰۲۰ شاهد پراکندگی و انشقاق و ناراحتی‌های بسیار بیشتری است. در این چهار سال زخم‌های جامعه عمیق‌تر شد، سیاست بسیار خشن‌تر از قبل و وضعیت از همه لحاظ بدتر شده است. ترامپ به‌راحتی دروغ می‌گوید و بر پایه همین دروغ‌ها تصمیم می‌گیرد. بخشی از ۲۵۰ هزار کشته‌کرونی در آمریکا به‌خاطر سیاست‌های غلط این رئیس‌جمهور است. سیاست‌های شتاب‌زده او متحدان آمریکا را هر روز دورتر می‌کند و جایگاه آمریکا را به‌عنوان پیشرو در دنیا متزلزل کرده است. انتخاب مجدد او این روند را ادامه خواهد داد. پیروزی بایدن معجزه نخواهد کرد، ولی می‌تواند ثبات و تمدن را به کاخ سفید برگرداند.

او کسی است که می‌تواند اتحاد را به آمریکای ازهم‌گسسته بازگرداند. اگر برای ما رایی وجود داشته باشد، این رای متعلق به جو بایدن است.بعد از این مقدمه، مقاله به اشتباهات ترامپ بیشتر اشاره می‌کند. این بخش با تیر سلطان دونالد شروع می‌شود.اگر کرونا نبود شاید ترامپ می‌توانست برنده شود ولی با شیوع این بیماری شانس او برای پیروزی اندک است. در چهار سال گذشته او

عکس: سپهبد تاجی، شرق

محسن میردامادی در گفت‌وگو با «شرق» مطرح کرد

رئیس‌جمهور پیروز آمریکا در انتظار انتخابات ایران

صفحه ۲

یادداشت

احترام به مذاهب، تعهد حقوق‌بشری است

مدنی و سیاسی که دولت فرانسه نیز آن را امضا کرده است؛ هر عقیده و باوری خواه مذهبی و غیرمذهبی که مستلزم «هرگونه تبلیغ برای جنگ» باشد و اظهار عقیده‌ای که موجب «کینه مذهبی» شود و «باعث تحریک به تبعیض یا دشمنی و خشونت شود» ممنوع است.ماده ۱۹ اعلامیه جهانی حقوق بشر درباره آزادی عقیده و بیان می‌گوید «هرکس حق آزادی عقیده و بیان دارد و حق مزبور شامل آن است که از داشتن عقاید خود بیم و اضطرابی نداشته باشد و در کسب اطلاعات و افکار و در اخذ و انتشار آن به تمام وسایل ممکن و بدون ملاحظات مرزی آزاد باشد». ماده ۱۹ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی نیز همین را می‌گوید اما مطابق حقوق بین‌الملل اعمال این حق، محدودیت‌هایی دارد. بند ۳ ماده ۱۹ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی مقرر داشته که «اعمال حقوق مذکور در بند ۲ این ماده (آزادی بیان) مستلزم تکالیف و مسئولیت‌های خاصی است؛ بنابراین ممکن است تابع محدودیت‌های معینی بشود که در قانون تصریح شده و برای امور ذیل ضرورت داشته باشد: الف) احترام به حقوق یا حیثیت دیگران؛ ب) حفظ امنیت یا نظم عمومی یا سلامت یا اخلاق عمومی».ماده ۲۰ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی نیز در دو بند، انواع جدیدی از محدودیت بر آزادی بیان را ارائه کرده است که عبارت‌اند از «هرگونه تبلیغ برای جنگ به موجب قانون ممنوع است» و «هرگونه دعوت (و ترغیب) به کینه (و تفرق) ملی یا نژادی یا مذهبی که باعث تحریک به تبعیض یا دشمنی و خشونت شود. به‌موجب قانون ممنوع است».همان‌گونه که مشاهده شد، اطلاق آزادی بیان در این متون حقوقی که مهم‌ترین آن بند ۳ ماده ۱۹ میثاق و بند ۲ ماده ۲۰ است، تخصیص خورده و در هر دو بند عقاید مذهبی می‌تواند لحاظ شود. بند ۳ ماده ۱۹ میثاق ۳ از «احترام به حقوق یا حیثیت دیگران و... نظم عمومی» سخن گفته که با مذهب اکثریت جامعه یا مذاهب پرجمعیت رابطه تنگاتنگی دارد و بند ۲ ماده ۲۰ نیز صراحتا ابراز هر بیان و عقیده‌ای را که «ترغیب به تفرق مذهبی» کند و موجب «تحریک به تبعیض یا دشمنی و خشونت گردد»، ممنوع کرده است.به هر شکل اگرچه آزادی مذهب خود نوع و صورتی از آزادی عقیده است اما مطابق حقوق بین‌الملل، در تراجم این دو، مراعات اعتقادات مذهبی به‌منابه حقی از «حقوق دیگران» موجب محدودیت آزادی عقیده خواهد شد. از طرفی هر عقیده‌ای خواه در سطح باور و خواه در سطح مذهب نباید موجب تفرق و بروز خشونت را فراهم آورد؛ بنابراین از این منظر نیز مطابق حقوق بین‌الملل نمی‌توان به نام آزادی بیان، به مذاهب توهین کرد و چنین اقدامی غیرقانونی است.

ادامه در صفحه ۴